

Mikä muuttuu?

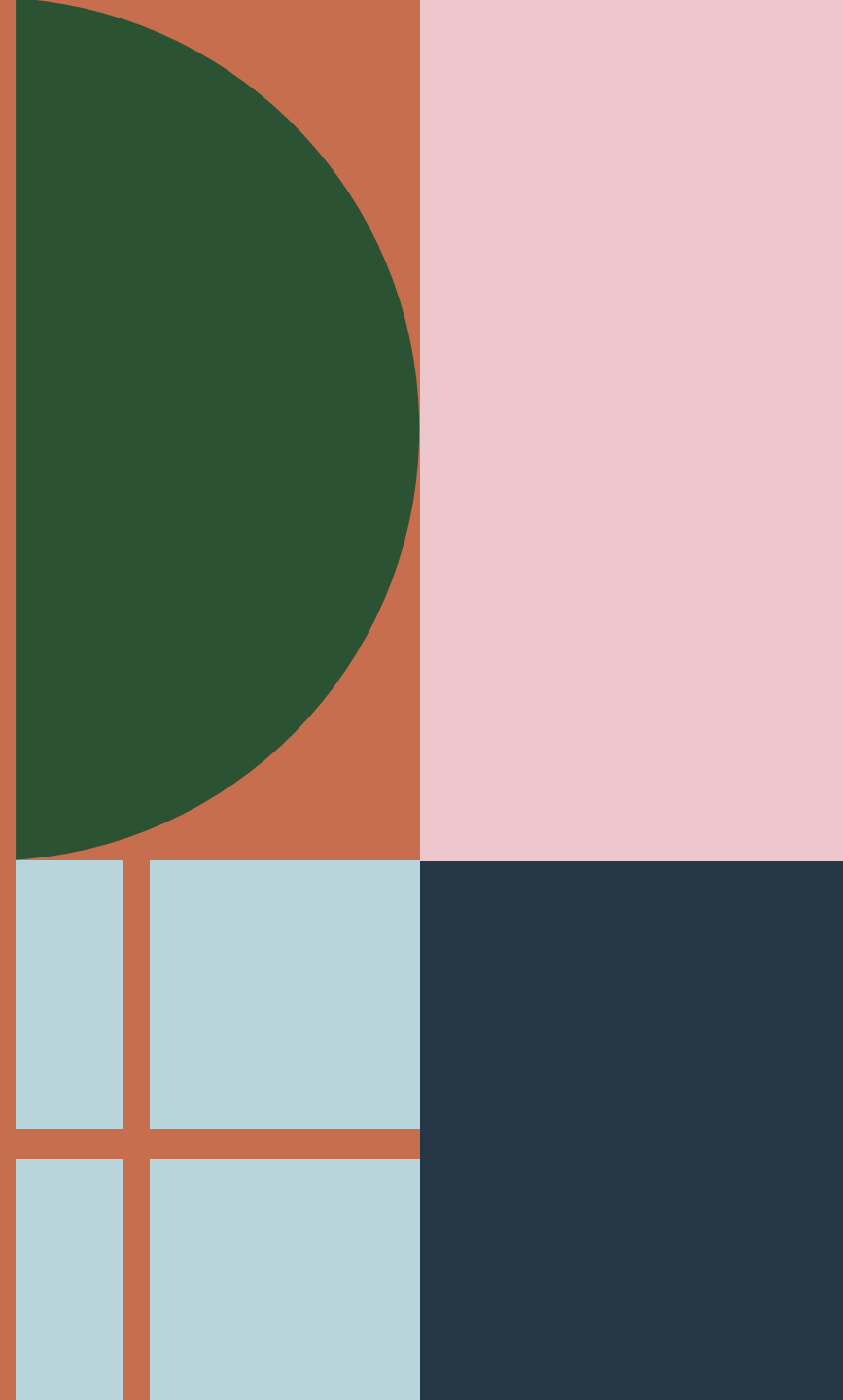
Mikä muuttuu -tilaisuudet 30.8–7.9.2022

Yleisinfo 9.00–9.50

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

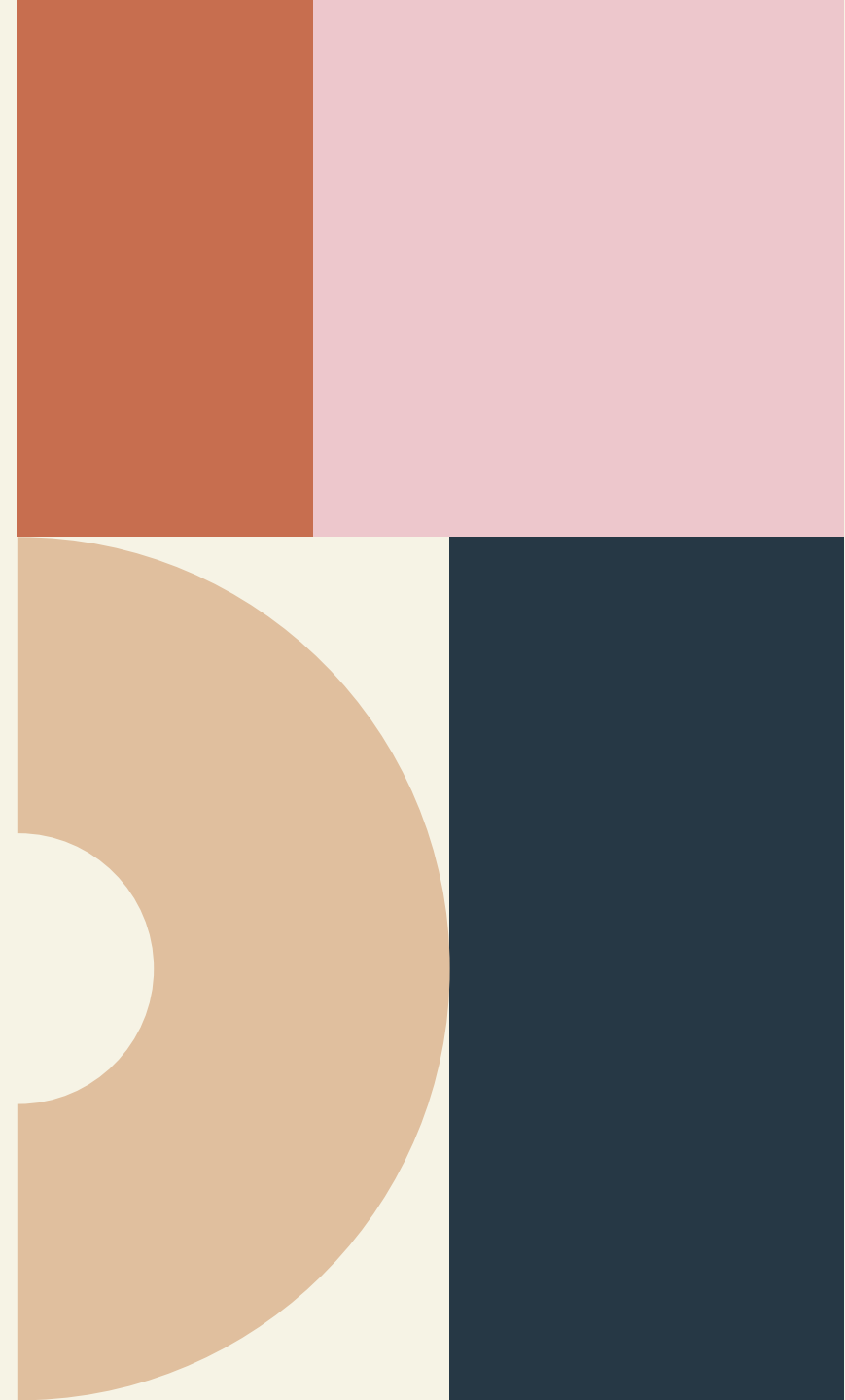
Ryhti on yhteinen ponnistus

Jemina Suikki, ympäristöministeriö
Henrik Saari, Suomen ympäristökeskus

Hallitusohjelman kirjaus luo tahtotilaa isolle muutokselle:

”Luodaan rakennetun ympäristön
valtakunnallinen, digitaalinen
rekisteri ja tietotalusta, joihin
maankäyttöä ja rakentamista
koskevat päätökset ja prosessit
tukeutuvat.”

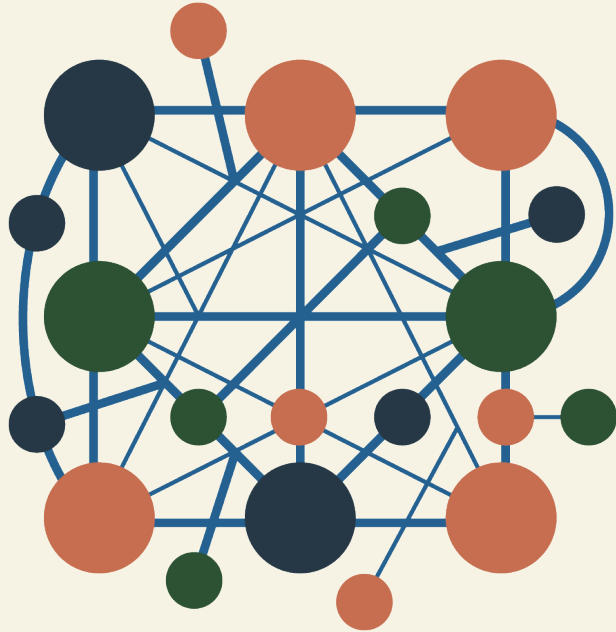
RAKENNETUN YMPÄRISTÖN DIGIVISIO

**Suomessa on vuonna 2030 maailman
parhaaseen tietoon perustuva, hyvinvointia
luova ja kestävä elinympäristö.**

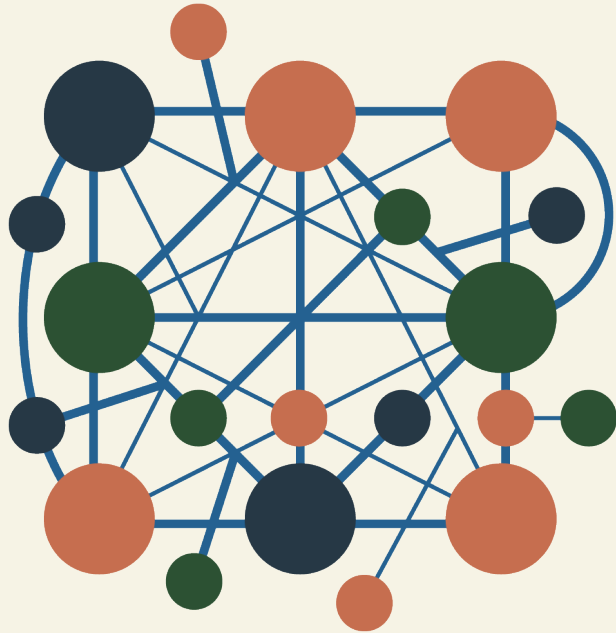
Tarvitaan uusi tapa hallita ja käyttää tietoa

Rakennetun ympäristön tieto nyt

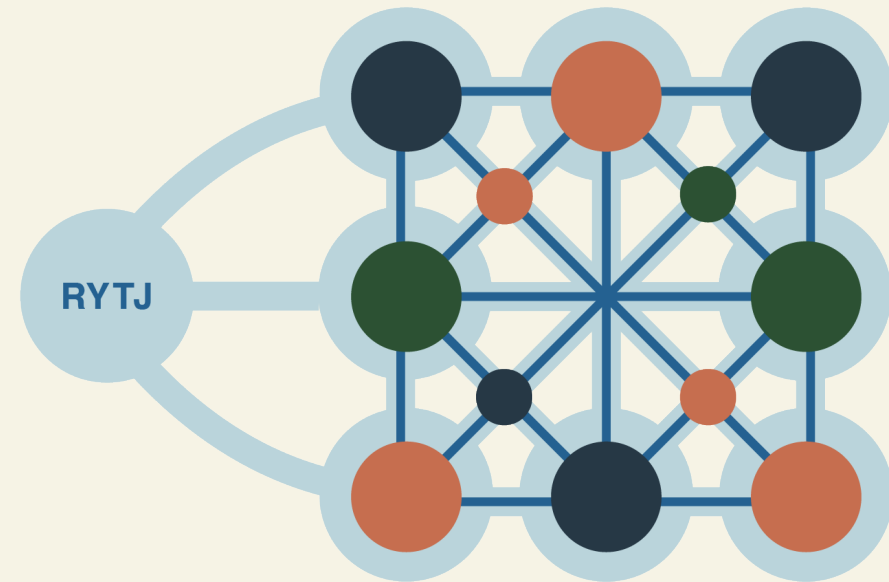

Tarvitaan pohja paremmalle tiedolle ja palveluille

Rakennetun ympäristön tieto nyt

Rakennetun ympäristön tieto tulevaisuudessa

Rakennetun ympäristön digimuutoksen osia

Mikä muuttuu rakennetun ympäristön tiedonhallinnassa?

- Digitalisaatio muuttaa tapaamme hyödyntää tietoa.
- Rakennetun ympäristön tiedonhallinnassa on käynnissä muutos, jossa alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot tuodaan entistä helpommin saataville ja yhtenäiseen muotoon.
- Uusi toimintamalli syntyy
 1. yhteisesti sovituista tiedonrakenteista
 2. lainsäädännöstä
 3. eri tahot ottavat uudet määrätykset käyttöön, prosessit uudistuvat
 4. tiedot ovat saatavilla yhdestä paikasta
- Tiedon uusi yhteinen koti on *rakennetun ympäristön tietojärjestelmä*.

Näin digimuutos etenee

2020–2024

Tietojärjestelmän
määrittely ja rakentaminen

2025–2029

Käyttöönotto
ja siirtymäkausi

2030

Vakiintuminen
ja jatkosovellukset

Suomessa on maailman
parhaaseen tietoon
perustuva, hyvinvointia luova
ja kestävä elinympäristö.

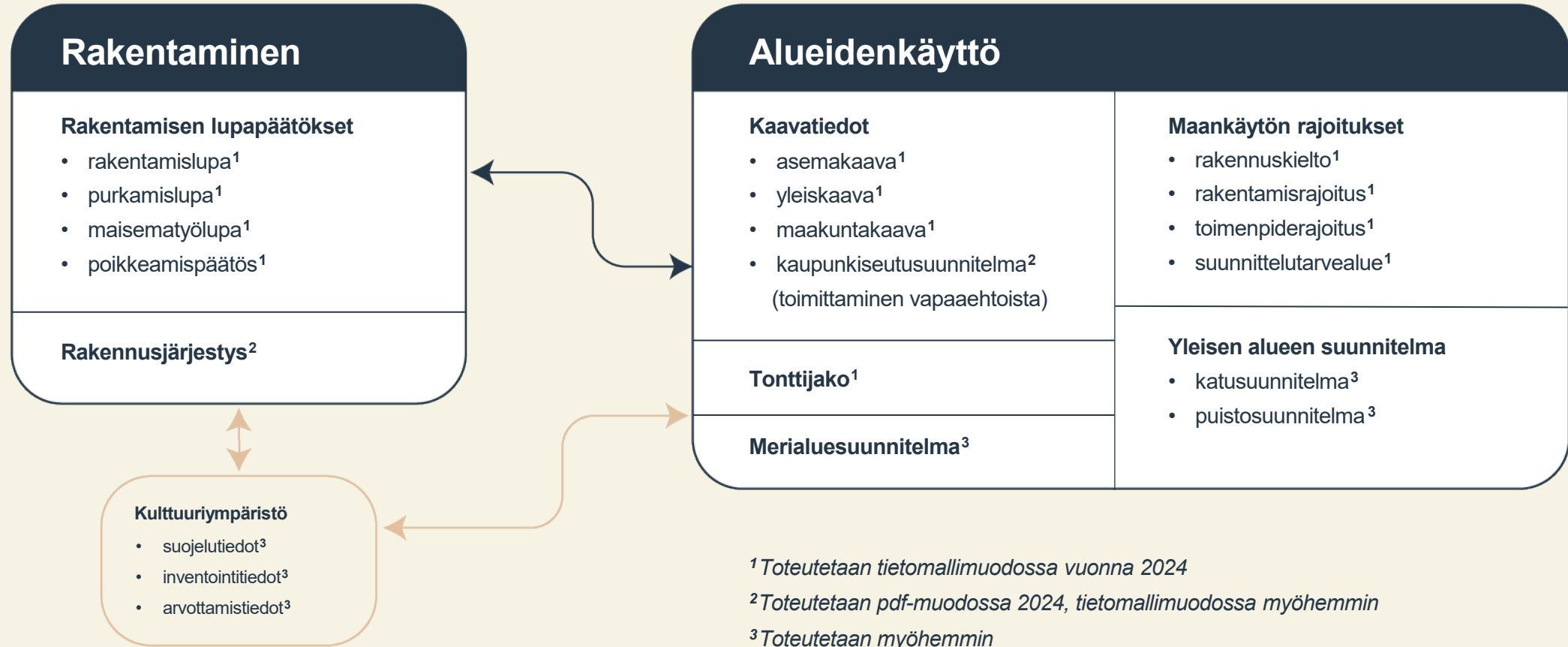
Mikä on rakennetun ympäristön tietojärjestelmä?

- **Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä uusi valtakunnallinen tietojärjestelmä, joka aukeaa käyttäjille vaiheittain vuonna 2024.**
- Tiedot viedään valtakunnalliseen järjestelmään yhteisesti määritellyssä koneluettavassa muodossa.
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ei muuta sinne saapuvia tietoja, vaan tiedon tuottaja vastaa niiden ajantasaisuudesta.
- Kunta voi halutessaan jatkossakin pitää tiedot omissa järjestelmissään ja jakaa niitä esimerkiksi omien rajapintojensa kautta.
- Muissa järjestelmissä sijaitsevat tiedot peilautuvat käyttöön joko lataamalla tai rajapinnan kautta.

Tietojärjestelmä palvelee useita eri toimijoita

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään julkaistavat tiedot

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

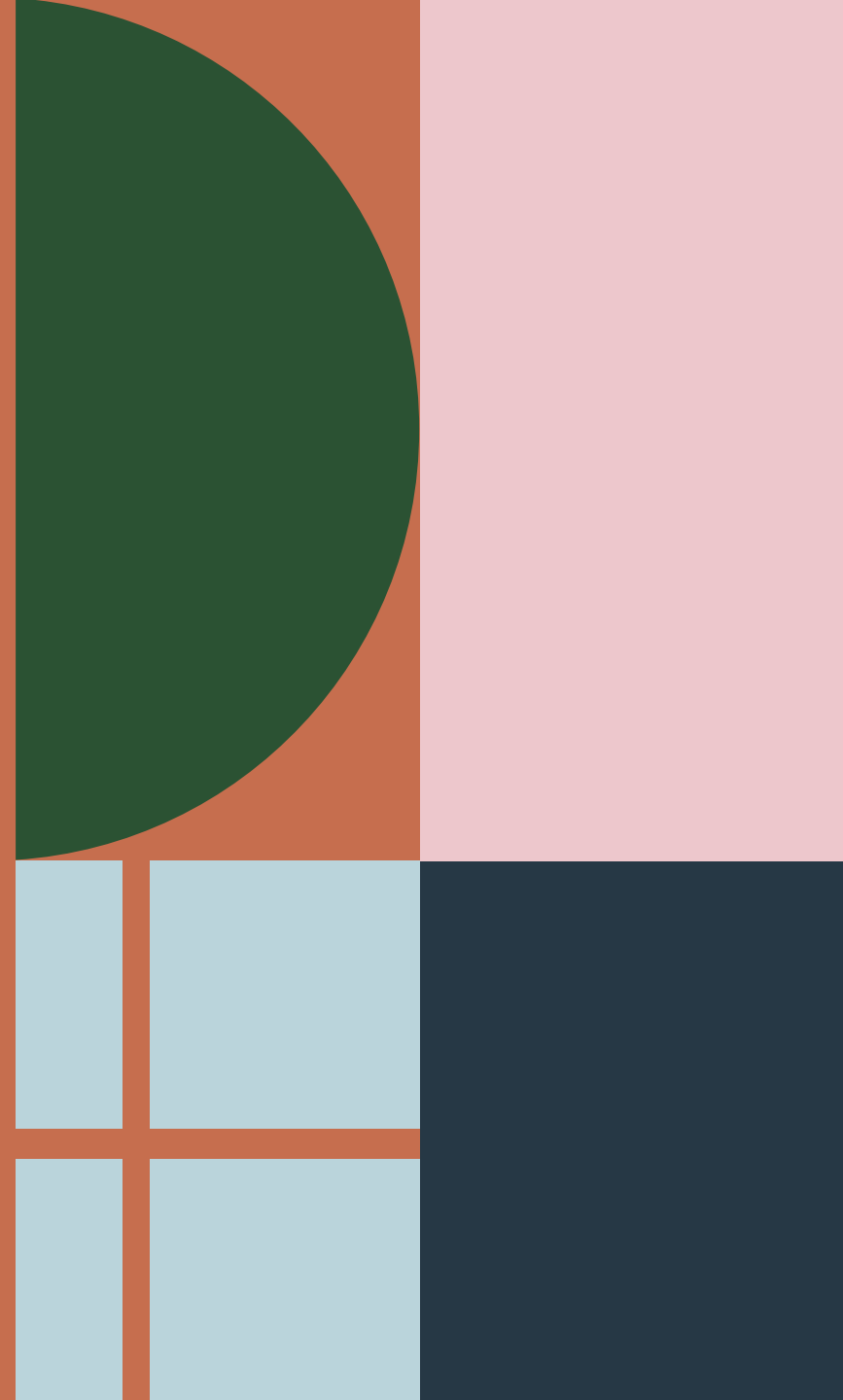
- RYTJ-laissa säädetään:

- Yleisesti Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä, sen perustamisesta ja ylläpidosta, siihen tallennettavista tiedoista ja siitä luovutettavista tiedoista.
 - Tietojärjestelmän rekisterinpitäjistä.
 - Tietojärjestelmän julkisesta tietopalvelusta.
 - Teknisen rajapinnan avaamista muille kuin viranomaisille, esimerkiksi yliopistoille.
-
- Lausuntokierros pidetty 17.6.-12.8.2022. 131 lausunnon antajaa.
 - Viikolla 37 Rakentamislain kanssa eduskunnan käsittely. Lain antopäivä 14.9 – 19.9
 - Budjettilaki - sisältö määrittelee jonkin talousarvion momentin, kenties useammankin momentin, määrärahatason.
 - Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Miten kuntia ja maakuntien liittoja tuetaan muutoksessa?

- Kunnille ja maakuntien liitoille suunnattu maksuton Muutostuki 2022-2023
 - Muutosten kartoittaminen ja suunnittelu yhdessä kuntien kanssa
- TAE 2023 esityksessä on varaus kuntien ja liittojen avustuksille alueidenkäytön ja rakentamisen digitalisaatioon 2,88 miljoonaa euroa.
- Hallitusohjelman mukaan kunnille aiheutuvat tosiasialliset ja kertaluontoiset kustannukset korvataan.
- Ryhti-hankkeen kuntatukiosion toimenpiteet
 - Avustukset kaupunkien ja kuntien rakennusvalvonnoille tietomallikoulutuksiin avoinna lokakuun loppuun asti
 - Vastaava toteutus syksyllä kaavoittajille
- Osallistumismahdollisuudet
 - Pilottikunnaksi voi ilmoittautua 30.9.2022 mennessä.

Mikä muuttuu kaavoituksessa?

Mikä muuttuu kaavoituksessa?

- Tiedon tuottamisen tapa – kaavakartasta kaavatietomalliin
- Tiedon tallentaminen – omien järjestelmien lisäksi kansalliseen tietojärjestelmään
- Tiedon jakaminen eri tahoille – hajautetun jakamisen sijasta keskitetty
- Voimassa olevien kaavojen siirto kansalliseen tietojärjestelmään

Kaavoitusprosessi

Välttämättömät

Mahdolliset

Aloitus

Valmistelu

Ehdotus

Hyväksyminen

Muutoksenhaku

Voimaantulo

Aloite tai
hakemus

Osallistumis- ja
arviointi-
suunnitelma

Vireilletulo

Kaavaluonnos

Toimielin- tm.
käsittely

Valmisteluvaihee
n kuuleminen

Kaava-
ehdotus

Kuulemi-
nen

Hyväksymispäätös

Vastineet valituksiin

Lainvoimainen
kaava

Kunta tai
maanomistaja
tekee aloitteen

Aloite käsitellään
kunnassa

Tehdään päätös,
otetaanko hanke
työohjelmaan

Hanke julkaistaan
tarvittaessa
kaavoitus-
katsauksessa

Kunnassa
tehdään OAS

OAS käsitellään
ja laitetaan
nähtäville

Vireille tulosta
päätetään

Osallisille
laitetaan tieto
vireille tulosta

Laaditaan
selvityksiä ja
kaavaluonnos
tai
luonnosvaihto-
ehtoja

Päätetään
nähtäville
laittamisesta tai
muusta
vuorovaikutus-
tavasta

Kaavaluonnokset
laitetaan
nähtäville tai
osallisia kuullaan
muulla tavalla

Pyydetään
lausunnot
(tarvittaessa)

Laaditaan kaavaehdotus

Päätetään nähtäville
asettamisesta

Pyydetään lausunnot

Hyväksytään
kaava

Tiedotetaan
kaavan
hyväksymisestä

Tarvittaessa
valmistellaan
lausunto/selitys
annetusta
valituksesta

Kaava arkistoidaan

Tiedotetaan
voimaantulosta

Pysyvä yksilöivä
tunnus kaavalle
tietojärjestelmästä
mahdollista jo tässä

Pysyvä yksilöivä
tunnus kaavalle
tietojärjestelmästä
viimeistään tässä
vaiheessa

Tietojärjestelmään:
- Tieto vireille tulosta
- Suunnittelualueen
rajaus
- OAS

Tietojärjestelmään
tieto kaavan
valmisteluaineiston
nähtäville
asettamisesta

Tietojärjestelmään
myös
valmisteluaineisto

Tietojärjestelmään
kaavaehdotus
tietomallimuodossa

Lausuntopyyntö,
voidaan viitata
tietojärjestelmässä
olevaan aineistoon

Tietojärjestelmään
myös muu
kaavaehdotuksen
aineisto

Tietojärjestelmään
hyväksytty kaava
tietomallimuodossa ja
selostus

Tietojärjestelmään
tieto kaavasta
tehdystä valituksesta

Tietojärjestelmään
lainvoimainen kaava
tietomallimuodossa

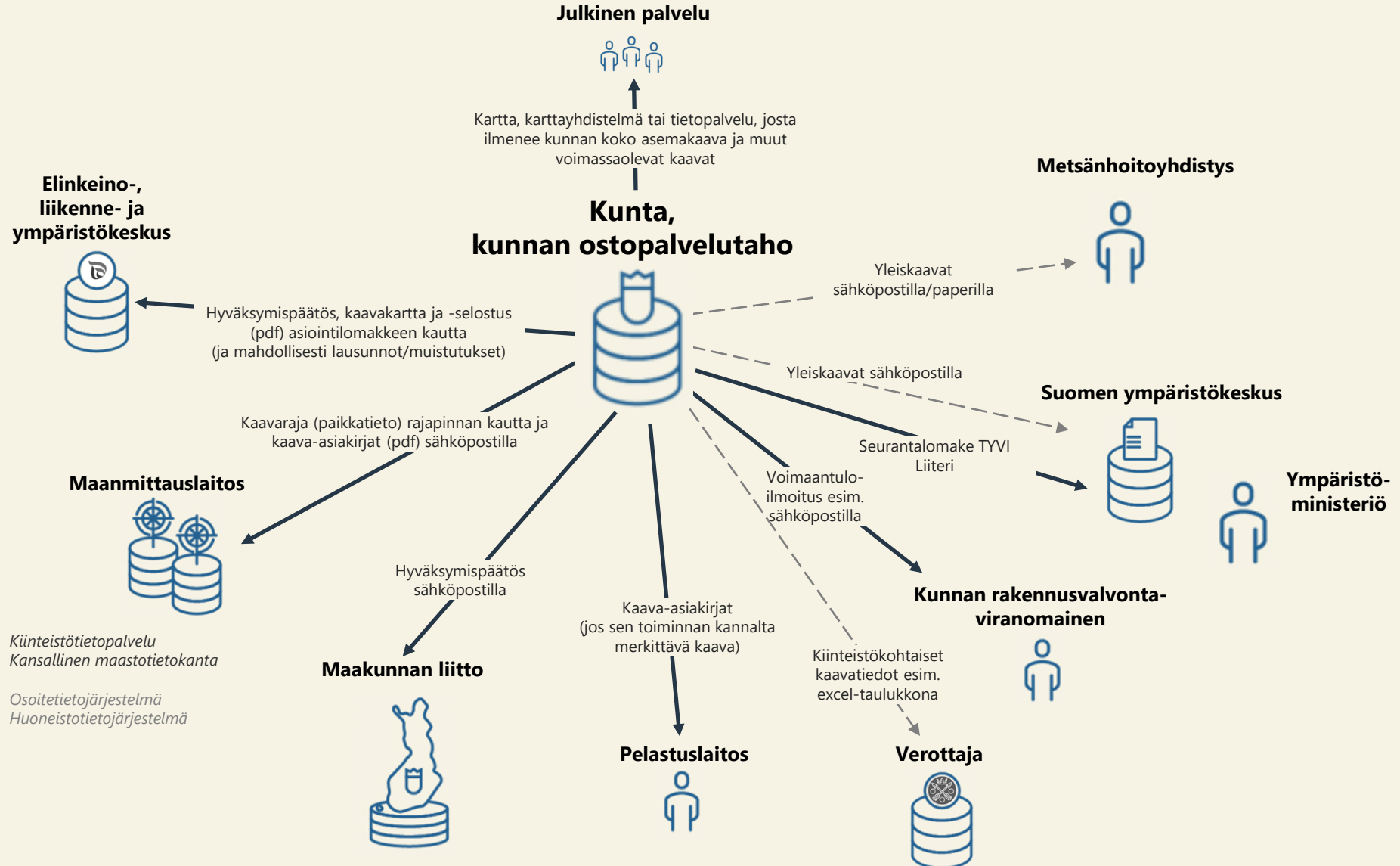
NYT

JATKOSSA LISÄKSI

Nykytila kunnat: Kaavoitus

Lakivelvoitteisia

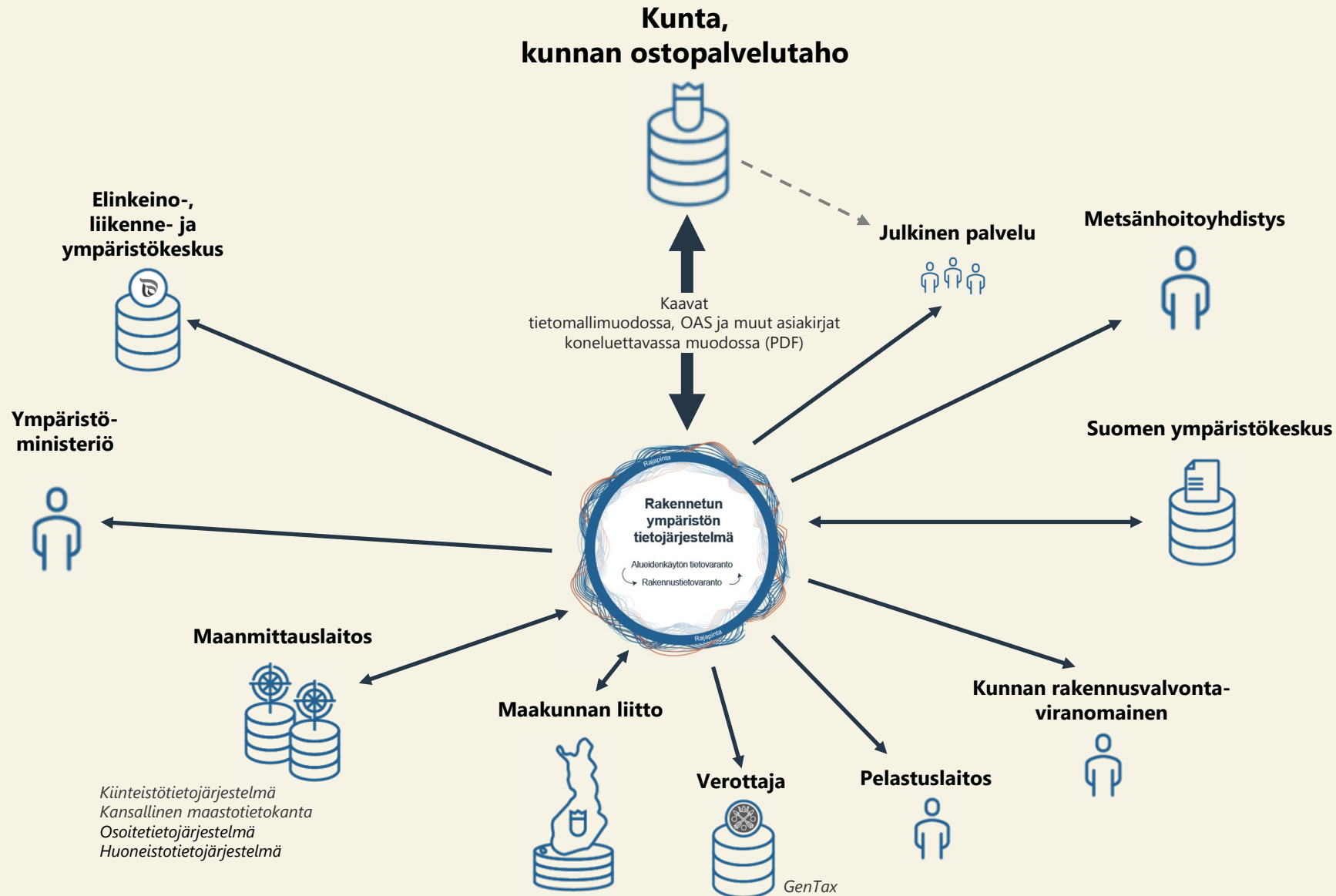
Vapaaehtoisia

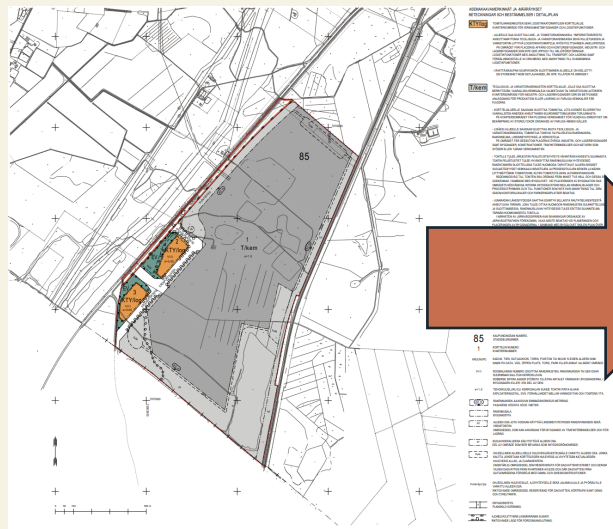
Jatkossa kunnat: Kaavoitus

Lakivelvoitteisia

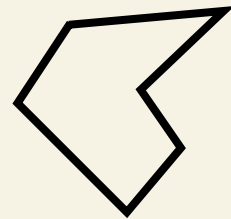
Vapaaehtoisia

Kaavakartta vs. kaavatietomalli

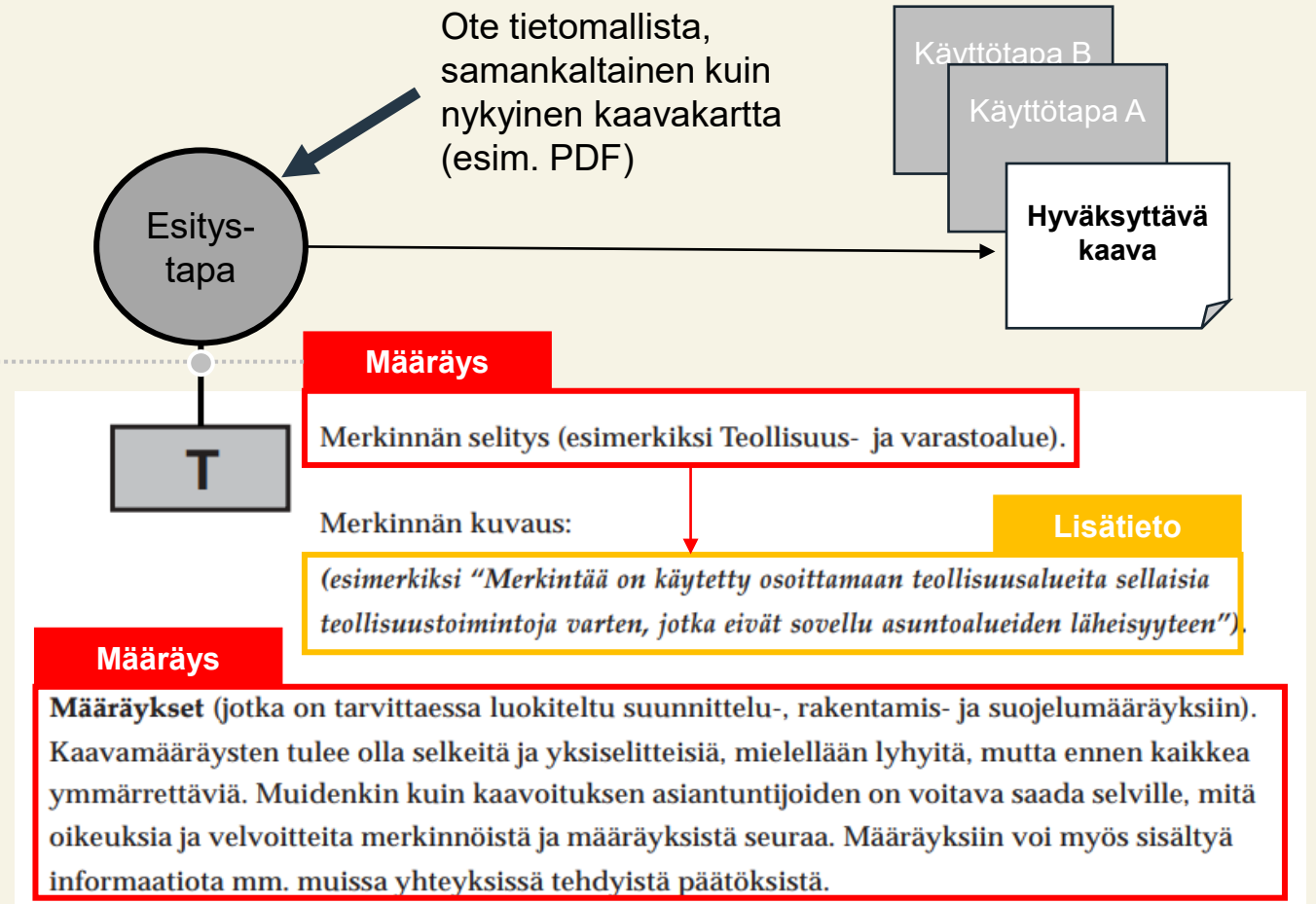

Kaavakohde

Oma rakennus demo <http://omarakennus.azurewebsites.net/alue>

Aineistot ovat esimerkkejä, eivät kuntien omaa materiaalia. Aineisto on konsultin tuottamaa demotestausta ja kehittämistä varten. Eli Espoon ja Valkeakosken aineisto on täysin testiaineistoa. Muutenkin kyse on vielä keskeneräisestä kehityksestä, mutta antaa kuvan siitä, miten tietomallia voisi tulevaisuudessa hyödyntää viranomaisen näkökulmasta laajemmilla näkymäoikeuksilla.

Voimassa olevien kaavatietojen siirto

Laki velvoittaa uusien kaavojen tallentamiseen tietojärjestelmään. Tallennus on mahdollista 1.1.2024, viimeistään kuitenkin 1.1.2029 alkaen. Velvoite ei koske ennen tätä laadittujen voimassa olevien kaavojen vientiä tietojärjestelmään.

Suomen ympäristökeskuksen VOOKA –hanke

- Tavoitteena on viedä valtakunnalliseen tietomallimuotoon koko Suomen voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen kaavarajat ja siirtää ne rakennetun ympäristön tietojärjestelmään RYTJ.
- Lopputuloksena on kattava kaavojen vektorimuotoinen hakemistokartta, johon on linkitetty rasterimuotoiset kaavakartat ja asiakirjat.
- Tavoitteena on saada aineisto kokonaisuudessaan tietojärjestelmään vuoden 2026 loppuun mennessä.

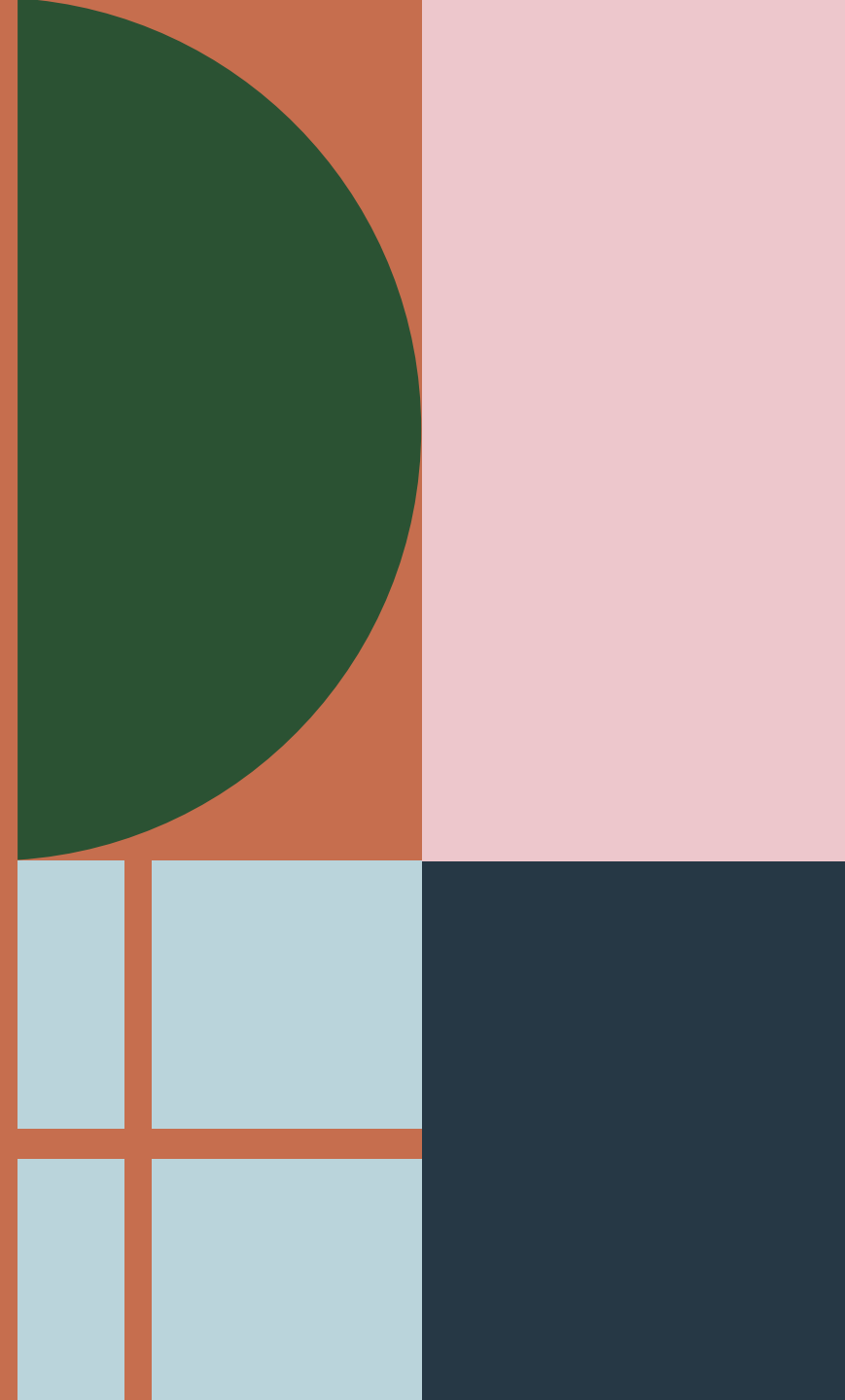
Pilotti hanke 2022

- Toteutetaan yhdessä Etelä-Savon ELY-keskuksen alueen kuntien kanssa.
- Pilotissa kerätään kokemuksia muun muassa prosessin sujuvuudesta konsultin kanssa, käytettävistä lähtöaineistoista, tuotettavan aineiston tarkkuudesta, tarvittavista ohjeistuksen tarkennuksista ja SYKEN koordinoitavuuden määrästä.
- Projektin tuloksena syntyy ohjeistus, jossa kuvataan voimassa olevien kaavojen tietomalliin vieminen.

Muutoksen hyödyt kunnalle ja sen asukkaille

- Pakollisten tietojen toimittaminen viranomaisille helpottuu – esimerkiksi lausuntopyyntöjen liitteet tietojärjestelmästä
- Maakuntien ja kuntien välinen tiedonvaihto kevenee – tiedot samassa järjestelmässä
- Päällekkäistä työtä poistuu – tiedot tallennetaan vain kerran
- Tietojen julkaisu helpottuu – tietojärjestelmän selauspalvelu kaikkien käyttöön
- Kaavasuunnitteluun saadaan luotettavaa tietoa – tiedonhaku muiden kuntien ratkaisuksista ja valtion päätöksistä helpottuu
- Kaavoituksen seurantalomaketta ei enää täytetä kunnissa – tilastotiedot saadaan suoraan tietojärjestelmästä
- Kaavoituksen seuraaminen helpottuu – kuntalaiset, kiinteistövälittäjät, rakentajat ym. voivat hakea tietoa ja seurata muutoksia yhdestä järjestelmästä
- Asiakaspalvelussa voidaan hyödyntää uutta järjestelmää ja keventää omaa työmäärää tiedon luovuttamisessa
- Tieto lisää turvallisuutta – esimerkiksi pelastustyö helpottuu
- INSPIRE-velvoitteet voidaan toteuttaa helpommin – keskitettynä tietojärjestelmään

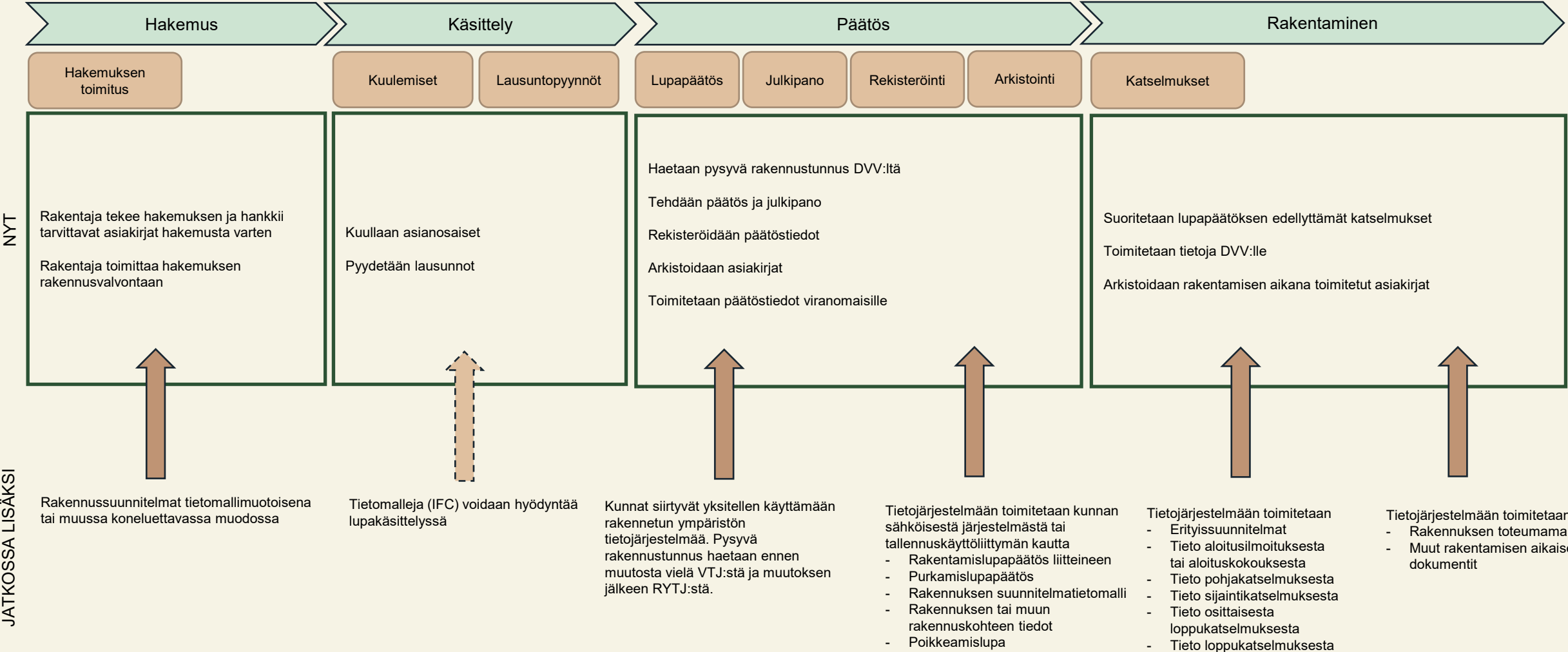
Mikä muuttuu luvituksessa?

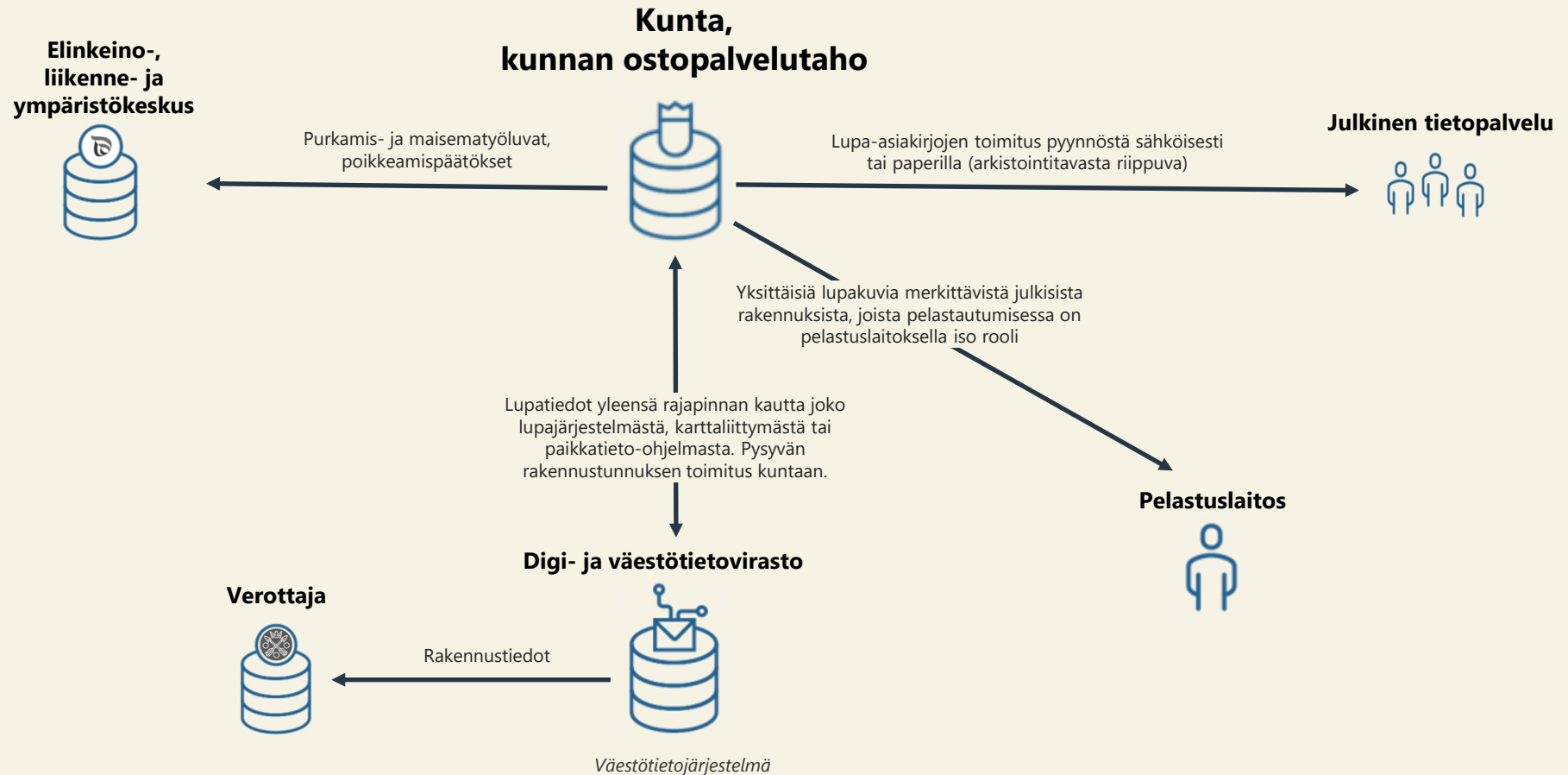
Mikä muuttuu luvituksessa?

- Tiedon tuottamisen tapa – rakennussuunnitelmat tietomallimuotoisena
- Tiedon tallentaminen – DVV:n rekisterin sijasta uusi kansallinen tietojärjestelmä
- Tiedon jakaminen eri tahoille – hajautetun jakamisen sijasta keskitetty
- Tietosisältö – kansallisesti yhtenäinen uusi tietosisältö

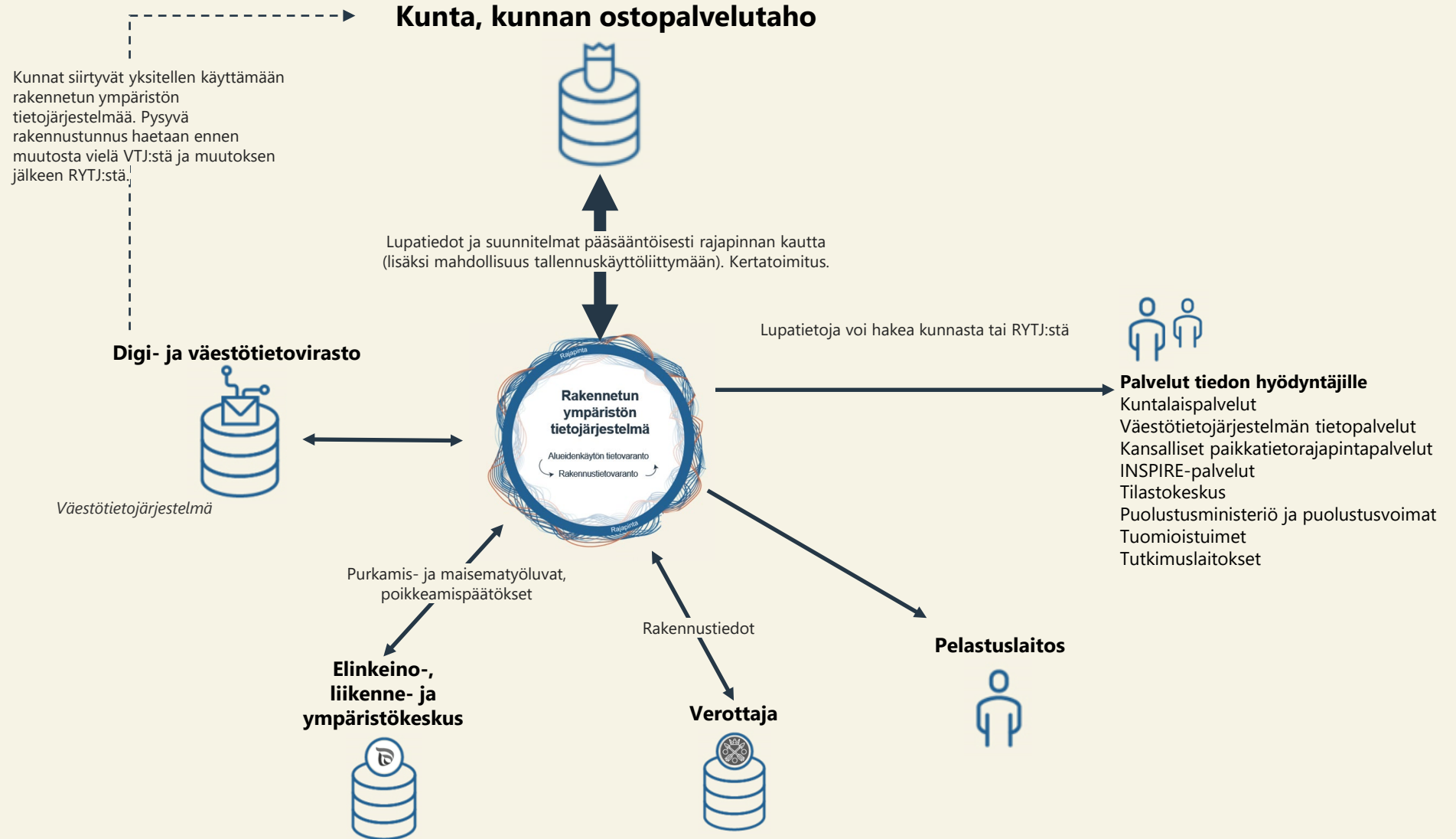
Rakentamisen luvat

Nykytila kunnat: Luvitus

Jatkossa kunnat: Luvitus

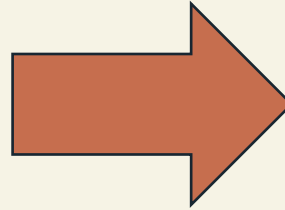
Tietosisältö rakentamisluvassa

Rakennuslupahakemukseen liitettävät tiedot (Maankäyttö- ja rakennuslaki)

- Selvitys rakennuspaikan hallintaoikeudesta
- rakennussuunnitelmaan sisältyvät pääpiirustukset, jotka rakennussuunnittelija varmentaa nimikirjoituksellaan

Voidaan edellyttää, että rakennuslupahakemukseen liitetään myös:

- ote alueen peruskartasta tai asemakaava-alueelle rakennettaessa ote asemakaavasta sekä kiinteistörekisterin ote ja tarvittaessa tonttikartta, jos ne eivät jo ole rakennusvalvontaviranomaisen käytettävissä;
- selvitys rakennuspaikan perustamis- ja pohjaolosuhteista sekä näiden edellyttämästä perustamistavasta ja tarvittavista muista toimenpiteistä;
- energiaselvitys;
- selvitys rakennuspaikan terveellisyydestä ja korkeussuhteista;
- pätevän henkilön laatima selvitys rakennuksen kunnosta;
- muu rakennuslupahakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava olennainen selvitys.

Rakentamislupaan liitettävät tiedot (Rakentamislaki)

- Pääpiirustukset allekirjoitettuna
- Suunnitelma tietomallina tai muussa koneluettavassa muodossa
- Selvitys perustamis- ja pohjaolosuhteista, perustamistavasta ja muista toimenpiteistä
- Energiaselvitys
- Ilmastaselvitys
- Materiaaliseloste
- Selvitys rakennuspaikan terveellisyydestä ja korkeussuhteista
- Selvitys rakennuksen kunnosta
- Selvitys hallintaoikeudesta
- Muu olennainen selvitys

Tietosisältö tietojärjestelmässä?

Tietojärjestelmän tietosisältö laajempi kuin RH-tiedot. Laajuus täsmentyy lakien hyväksymisen jälkeen laadittavassa asetuksessa.

VTJ:ään tallennettavat tiedot (VTJ-laki)

- rakennustunnus taikka muu rakennushankkeen tai rakennuksen yksilöivä tunnistetieto;
- omistajan tai haltijan henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus tai täydellinen nimi ja syntymäaika sekä osoite tai muut yhteystiedot;
- koordinaatit, osoite, käyttötarkoitus, valmistumisvuosi, kerrosluku, huoneistoala, tilavuus ja äänestysalue; sekä
- rakennushanketta ja rakennusta, sen rakenteita ja ominaisuuksia kuvaavat muut tiedot

Tiedot tietojärjestelmässä (Rakentamislaki)

- Suunnitelma- ja toteumamalli
- Aloitusilmoitus tai aloituskokous
- Pohjakatselmus
- Sijaintikatselmus
- Osittainen loppukatselmus
- Loppukatselmus

Tietojärjestelmästä julkaistavat tiedot

- Lupatiedot
- Pysyvä rakennustunnus
- Valmistumisvuosi
- Käyttötarkoitus
- Luvan päätöspäivämäärä
- Käytössäolotilanne ja käytöstäpoistumispäivä
- Julkisivumateriaali
- Pääasiallinen lämmitystapa ja lämmitysaine
- Tilavuus, kerrosluku, kerrosala ja kokonaisala
- Kokonaishuoneistoala
- Esteettömyystiedot
- Osoitetiedot
- Tieto väestönsuojasta
- Tieto tietojen tallentamisesta ja tallennusajankohdasta

Tiedot haettavissa yksittäisinä hakuina julkisessa tietopalvelussa

Viranomaisilla ja kunnalla laajemmat tiedot käytössä

Tietomalli tai muu koneluettava muoto

- Rakennuksen tietomallimuotoisella suunnitelmalla tarkoitetaan rakennuksen tietojen kokonaisuutta koneluettavassa ja yhteentoimivassa tietorakenteessa sisältäen rakennuksen sijainnin, geometrian ja muodon kolmiulotteisena mallina sekä tiedot rakennuksesta.
- Rakennuksen suunnitelman (suunnitelmamalli) rakennuskohdetiedot sisältävät pääasialliset tiedot rakennuksesta ja rakennusosista ja niiden ominaisuuksista.
- Rakennuksen toteutusta vastaavan suunnitelman (toteumamalli) rakennuskohdetiedot sisältävät tiedot toteutuneesta rakennuksesta mukaan lukien suunnitelmamallista poikkeavat tiedot sekä pääasialliset tiedot rakennustuotteista ja niiden ominaisuuksista.
- Koneluettavalla muodolla tarkoitetaan tiedonhallintalain 2,14 §:n mukaan ”tiedostomuotoa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistot pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä tietoa-aineistoja, yksittäisiä tietoja sekä niiden rakenteita”. (Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019)
- Rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijoiden on toimitettava rakennusvalvontaviranomaiselle rakennuksen rakentamista koskevat rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat tietomallimuotoisina tai muutoin koneluettavassa muodossa.
- Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat on toimitettava rakennusvalvontaviranomaiselle tietomallimuotoisina tai muutoin koneluettavassa muodossa korjaus- ja muutostyötä koskevien tietojen osalta.
- Lupatietojen tietomalli vastaa lupajärjestelmään (esimerkiksi Lupapiste) tallennettavien tietojen muotoa, tietosisältö voi olla erilainen
- Muun muassa BIM-tietomallit täyttävät koneluettavuuden vaatimukset. Koneluettavaksi tietorakenteeksi katsotaan myös esimerkiksi pdf-tuloste, jonka yhteydessä toimitetaan lisätiedot koostava taulukkotiedosto, kuten xlsx.

Lupatietojen tallennus tietojärjestelmään

Laki velvoittaa uusien rakennustietojen tallentamiseen tietojärjestelmään. Tallennus aloitetaan kunnan siirtyessä käyttämään tietojärjestelmää. Velvoite ei koske ennen siirtymistä tehtyjen lupapäätösten vientiä tietojärjestelmään.

- Lupatiedot haetaan kunnittain DVV:n rekisteristä (SYKE)
- Poikkeamispäätökset haetaan kunnittain GISALU – aineistosta (SYKE)
- Tavoitteena on viedä rekisterissä olevat tiedot ja siirtää ne rakennetun ympäristön tietojärjestelmään RYTJ. Kunnan ei tarvitse tallentaa hallussaan olevia lupatietoja RYTJ:ään.
- Siirtymäaika 1.1.2024 – 1.1.2027

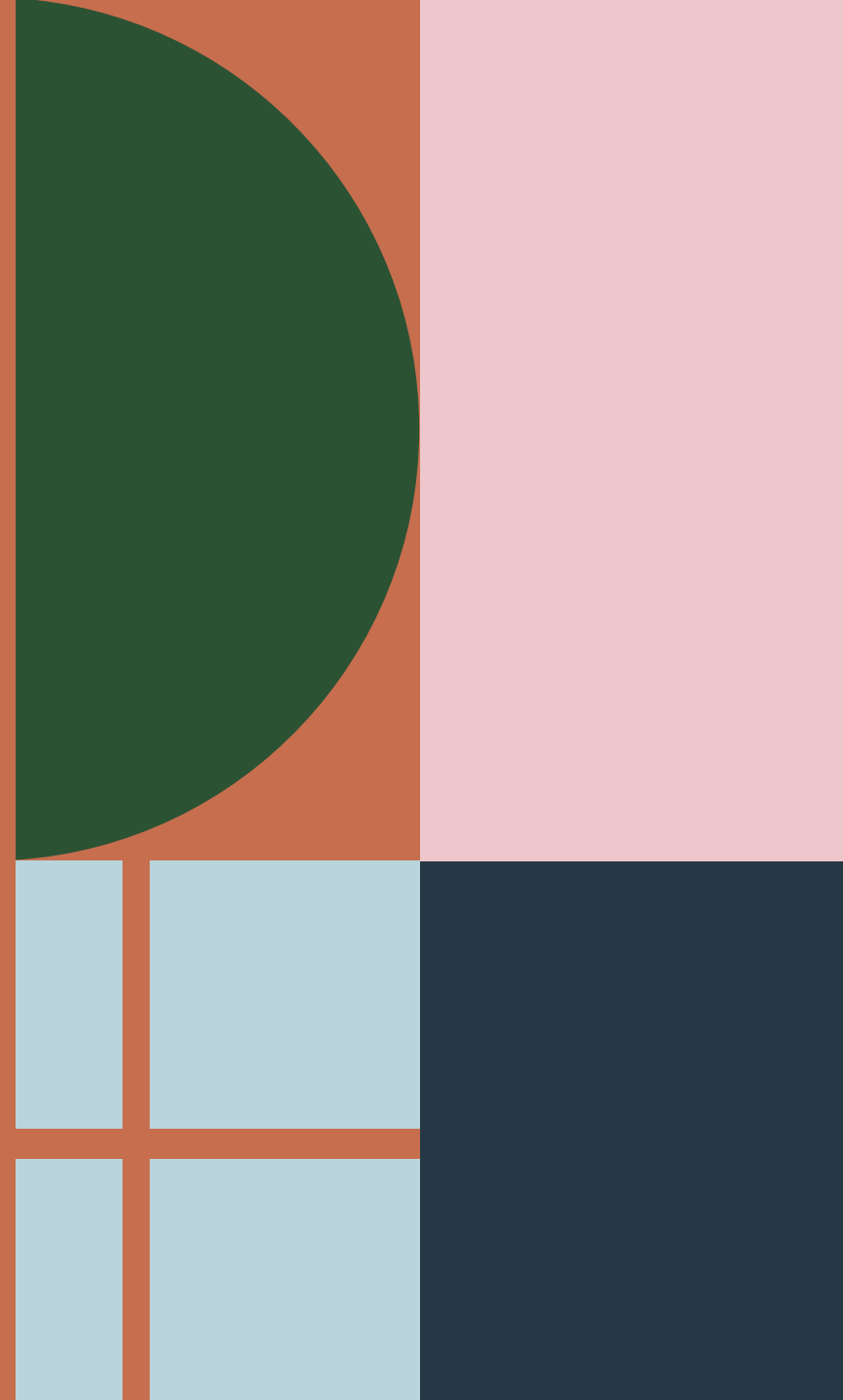
Samassa yhteydessä kunta siirtyy tallentamaan lupatiedot suoraan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Tietojen tallennus/siirto tehdään lupajärjestelmästä tai kuntarekisteristä.

Siirtyminen tapahtuu kunta kerrallaan pitkällä aikavälillä.

Muutoksen hyödyt kunnalle

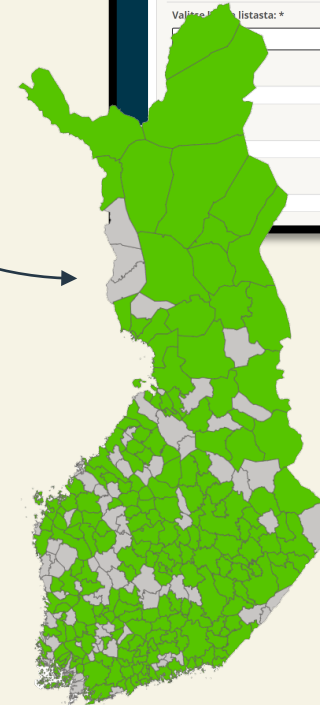
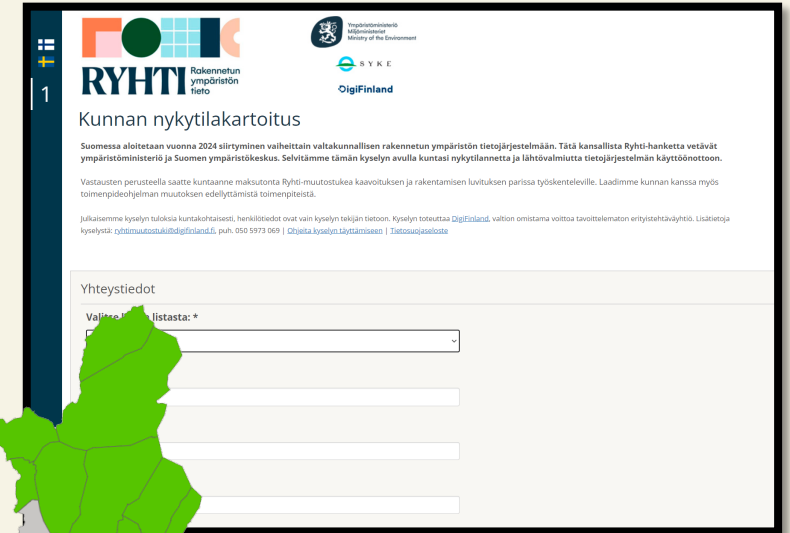
- Pakollisten tietojen toimittaminen viranomaisille helpottuu – rekisteri- ja seurantatiedot tietojärjestelmästä
- Tietojen julkaisu helpottuu – tietojärjestelmän selauspalvelu kaikkien käyttöön (rajoitukset jaettavissa tietosisällöissä)
- Eri viranomaisten (MML, Verohallinto, DVV, Syke, kunnat) tiedot saadaan näkyville rinnakkain – esimerkiksi kiinteistöverotuksen tiedon ajantasaisuus varmistettavissa
- Tietojärjestelmää voidaan hyödyntää vertailutiedon hankintaan
- Asiakaspalvelussa voidaan hyödyntää uutta järjestelmää ja keventää omaa työmäärää tiedon luovuttamisessa
- Tieto lisää turvallisuutta – järjestelmästä saadaan tietoa käytetyistä rakenteista ja myös pelastustyö helpottuu

Mitä Ryhti- muutostuki tarjoaa?

Nykytilakartoituksesta toimenpideohjelmaksi

- Ryhti-hanke toteutti huhti-toukokuussa 2022 Manner-Suomen kuntien palvelutuotannon digitalisaation nykytilan kartoituksen kaavoituksessa ja rakentamisen luvituksen osalta
- Kysyttiin mm. mitä ohjelmistoja kunnissa on käytössä, miten tietoaineistoa kerätään, käsitellään ja arkistoidaan sekä koettu tuen tarve
- Kyselyyn vastasi **209 eri kuntaa** (71%) vähintään yhteen aihealueeseen, näiden kuntien asukasluku yhteensä 4,8 miljoonaa
- Vastausten pohjalta laaditaan kuntien kanssa yhteistyössä toimenpideohjelmat Ryhti-valmiuden parantamiseksi

Mitä seuraavaksi kunnille?

- ”Mikä muuttuu” -keskustelutilaisuudet hybridinä
 - 30.8. Varkaus
 - 31.8. Hämeenlinna
 - 1.9. Oulu
 - 6.9. Vaasa
 - 7.9. Tampere
- Toimenpideohjelmat - keskustelutilaisuus 13.9 ja 22.9
- Mukana Kuntamarkkinoilla 14.-15.9.
- Tonttijakojen nykytila ja muutokset – työpaja 11/2022
- Järjestelmätöimittajien ja käyttäjäkuntien törmäyttäminen syksy 2022
- Muut digihankkeet (esim. KAATIO)
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä – tietoisku ja koulutusta
- Hankinta – koulutusta ja ohjeita
- Tietomallit ja rajapinnat – koulutusta ja ohjeita
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttö – koulutusta ja käytäntöjä

Lisätietoja: <https://digifinland.fi/toimintamme/ryhti-muutostuki-projekti/palvelut-kunnille/>

Lisää tietoa

”Mikä muuttuu”-videot

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

<https://www.youtube.com/watch?v=F8aCnFZPVho>

Miksi rakennetun ympäristön digimuutos tarvitaan?

<https://www.youtube.com/watch?v=9l4OVxV-Q7Y>

Mitä tietoja käsitellään rakennetun ympäristön
tietojärjestelmässä?

https://www.youtube.com/watch?v=_rq0tXnqzpM

Ketkä käyttävät rakennetun ympäristön tietojärjestelmää?

https://www.youtube.com/watch?v=MD-xdGJMc_w

Lisätietoja

Elli Seppä
Asiantuntija
elli.seppa@digifinland.fi
050 430 0978

Pirkanmaa
Satakunta
Varsinais-Suomi

Jarmo Pulkkinen
Asiantuntija
jarmo.pulkkinen@digifinland.fi
050 597 3069

Lappi
Pohjois-Pohjanmaa
Kainuu

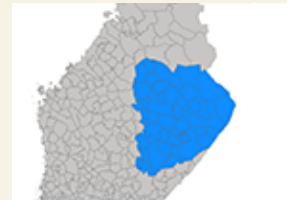
Konsta Kuorikoski
Asiantuntija
konsta.kuorikoski@digifinland.fi
050 447 7628

Etelä-Pohjanmaa
Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi

Satu Reisko
Projektipäällikkö
satu.reisko@digifinland.fi
046 921 0722

Pohjois-Savo
Etelä-Savo
Pohjois-Karjala

Terhi Pietilä
Asiantuntija
terhi.pietila@digifinland.fi
050 470 8945

Etelä-Karjala
Kymenlaakso
Häme
Päijät-Häme
Uusimaa

Lue lisää: <https://digifinland.fi/toimintamme/ryhti-muutostuki-projekti/palvelut-kunnille/>

Kysy lisää: ryhtimuutostuki@digifinland.fi

Lisätietoa saat:

ryhtimuutostuki@digifinland.fi

ym.fi/ryhti

ryhti.ym@gov.fi

ym.fi/yhteentoimivuus

yhteentoimivuus.ym@gov.fi

Tilaa uutiskirje: **ym.fi/ryhti**

Ympäristöministeriö | Aleksanterinkatu 7, Helsinki
PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi